

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่อง หรือปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับความผิดมูลฐานตาม (๗) ของนิยามคำว่า
“ความผิดมูลฐาน” ในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปราม
การฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๕๒

กรมทรัพย์สินทางปัญญาได้มีหนังสือด่วนมาก ที่ พณ ๐๗๐๗/๔๕๔ ลงวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๕๕ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า ในการประชุมเรื่องการปราบปรามการละเมิดลิขสิทธิ์ เมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ซึ่งมีรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์ (นายสุวรรณ วลัยเสถียร) เป็นประธาน และผู้เข้าร่วมประชุมประกอบด้วย อธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญา รองอธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญา เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ผู้แทนอธิบดีกรมสรรพากร ผู้แทนอธิบดีกรมศุลกากร ผู้แทนนายกสมาคมอุตสาหกรรมสิ่งบันทึกเสียงไทย ผู้อำนวยการสำนักงานผู้สร้างภาพยนตร์แห่งสหรัฐอเมริกา ผู้แทนนายกสมาคมเทปและแผ่นเสียงไทย และผู้แทนกรรมการผู้จัดการบริษัทแกรมมี่ เอ็นเตอร์เทนเมนท์ จำกัด (มหาชน) ที่ประชุมได้แลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นในปัญหาความผิดเกี่ยวกับการลักลอบหนีศุลกากรตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร อันเป็นความผิดมูลฐานตาม (๗) ของนิยามคำว่า “ความผิดมูลฐาน” ในมาตรา ๓^๑ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๕๒ ว่าความผิดดังกล่าวหมายความรวมถึงความผิดฐานหลีกเลี่ยงการเสียภาษีอากรหรือหลีกเลี่ยงอากรตามพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช ๒๔๖๙ ด้วยหรือไม่ ปรากฏว่าที่ประชุมมีความเห็นเป็น ๒ ฝ่าย คือ

ฝ่ายที่หนึ่ง (เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน) เห็นว่า ความผิดเกี่ยวกับการลักลอบหนีศุลกากรตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากรตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๕๒ ไม่หมายความว่ารวมถึงความผิดฐานหลีกเลี่ยงการเสียภาษีอากรหรือหลีกเลี่ยงอากรแต่อย่างใด

ฝ่ายที่สอง (ผู้แทนอธิบดีกรมศุลกากร) เห็นว่า หมวด ๔ ว่าด้วยการตรวจของและป้องกันลักลอบหนีศุลกากร แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช ๒๔๖๙ (ตั้งแต่มาตรา ๑๔ ถึงมาตรา ๓๗) เป็นบทบัญญัติที่กล่าวถึงการตรวจของและป้องกันการลักลอบหนีศุลกากร

ส่งพร้อมหนังสือที่ นร ๐๖๐๑/๑๗๕๐ ลงวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๕ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๑ มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“ความผิดมูลฐาน” หมายความว่า

ฯลฯ

ฯลฯ

(๗) ความผิดเกี่ยวกับการลักลอบหนีศุลกากรตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร

ฯลฯ

ฯลฯ

โดยมาตรา ๒๗^๒ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวจะมีเฉพาะคำว่าหลีกเลี่ยงการเสียภาษีศุลกากรเท่านั้น ห้ามมิคำว่าลักลอบหนีศุลกากรไม่ประกอบกับมาตรา ๒๗ ทวิ^๓ ก็จะมีเฉพาะคำว่าหลีกเลี่ยงอากรโดยไม่มีคำว่าลักลอบหนีศุลกากรแต่อย่างใด ฉะนั้น หากจะแปลความว่าการลักลอบหนีศุลกากรมิได้หมายความว่ารวมถึงการหลีกเลี่ยงอากรด้วยนั้น ก็จะมีผลเสียหายเกี่ยวกับการพิจารณาความผิดฐานช่วยซ่อนเร้น ช่วยจำหน่าย ช่วยพาเอาไปเสีย ซื้อมาหรือนำหรือรับไว้โดยประการใดซึ่งของอันตนรู้ว่าเป็นของที่น่าเข้ามาในราชอาณาจักรโดยหลีกเลี่ยงอากร ซื้อมาหรือนำหรือรับไว้โดยประการใดซึ่งของอันตนรู้ว่าเป็นของที่น่าเข้ามาในราชอาณาจักรโดยลักลอบหนีอากรไม่อาจถือเป็นความผิดอีกต่อไป เป็นผลให้ (๗) ของนิยามคำว่า “ความผิดมูลฐาน” ในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ไม่สามารถใช้บังคับได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นความผิดเกี่ยวกับการลักลอบหนีศุลกากรตาม (๗) ดังกล่าว จึงหมายความว่ารวมถึงความผิดฐานหลีกเลี่ยงการเสียภาษีอากรหรือหลีกเลี่ยงอากรด้วย

กรมทรัพย์สินทางปัญญาจึงขอหารือว่า ความผิดเกี่ยวกับการลักลอบหนีศุลกากรตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากรซึ่งเป็นความผิดมูลฐานตาม (๗) ของนิยามคำว่า “ความผิดมูลฐาน” ในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ หมายความว่ารวมถึงความผิดฐานหลีกเลี่ยงการเสียภาษีอากรหรือหลีกเลี่ยงอากรตามพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช ๒๔๖๙ ด้วยหรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวโดยมีผู้แทนกรมทรัพย์สินทางปัญญา ผู้แทนสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ผู้แทนกรมศุลกากร และผู้แทนกรมสรรพากรเป็นผู้ชี้แจงรายละเอียดข้อเท็จจริงแล้ว มีความเห็นว่า ตาม

^๒ มาตรา ๒๗ ผู้ใดนำเข้าหรือพาของที่ยังมิได้เสียค่าภาษี หรือของต้องจำกัด หรือของต้องห้าม หรือที่ยังมิได้ผ่านศุลกากรโดยถูกต้องเข้ามาในพระราชอาณาจักรสยามก็ดี หรือส่ง หรือพาของเช่นว่านี้ออกไปนอกพระราชอาณาจักรก็ดีหรือช่วยเหลือด้วยประการใด ๆ ในการนำเข้าเช่นว่านี้เข้ามาหรือส่งออกไปก็ดี หรือย้ายถนอมไป หรือช่วยเหลือให้ย้ายถนอมไปซึ่งของดังกล่าวนี้จากเรือกำปั่น ทำเทียบเรือ โรงเก็บสินค้า คลังสินค้า ที่มั่นคง หรือโรงเก็บของโดยไม่ได้รับอนุญาตก็ดีหรือให้ที่อาศัยเก็บ หรือเก็บ หรือซ่อนของเช่นว่านี้ หรือยอมหรือจัดให้ผู้อื่นทำการเช่นว่านี้ก็ดี หรือเกี่ยวข้องด้วยประการใด ๆ ในการขนหรือย้ายถนอม หรือกระทำการใด ๆ แก่ของเช่นว่านี้ก็ดี หรือเกี่ยวข้องด้วยประการใด ๆ ในการหลีกเลี่ยงหรือพยายามหลีกเลี่ยงการเสียค่าภาษีศุลกากร หรือในการหลีกเลี่ยงหรือพยายามหลีกเลี่ยงบทกฎหมายและข้อจำกัดใด ๆ อันเกี่ยวแก่การนำเข้าส่งออก ขนของขึ้น เก็บของในคลังสินค้า และการส่งมอบของโดยเจตนาจะฉ้อค่าภาษีของรัฐบาลของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่จะต้องเสียสำหรับของนั้น ๆ ก็ดี หรือหลีกเลี่ยงข้อห้ามหรือข้อจำกัดอันเกี่ยวแก่ของนั้นก็ดีสำหรับความผิดครั้งหนึ่ง ๆ ให้ปรับเป็นเงินสี่เท่าราคาของซึ่งได้รวมค่าอากรเข้าด้วยแล้ว หรือจำคุกไม่เกินสิบปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

^๓ มาตรา ๒๗ ทวิ ผู้ใดช่วยซ่อนเร้น ช่วยจำหน่าย ช่วยพาเอาไปเสีย ซื้อมาหรือนำหรือรับไว้โดยประการใดซึ่งของอันตนรู้ว่าเป็นของที่น่าเข้ามาในราชอาณาจักรโดยหลีกเลี่ยงอากร ซื้อมาหรือนำหรือรับไว้โดยประการใดซึ่งของอันตนรู้ว่าเป็นของที่น่าเข้ามาในราชอาณาจักรโดยลักลอบหนีอากร ซื้อมาหรือนำหรือรับไว้โดยประการใดซึ่งของอันตนรู้ว่าเป็นของที่น่าเข้ามาในราชอาณาจักรโดยลักลอบหนีอากรไม่อาจถือเป็นความผิดอีกต่อไป เป็นผลให้ (๗) ของนิยามคำว่า “ความผิดมูลฐาน” ในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ไม่สามารถใช้บังคับได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นความผิดเกี่ยวกับการลักลอบหนีศุลกากรตาม (๗) ดังกล่าว จึงหมายความว่ารวมถึงความผิดฐานหลีกเลี่ยงการเสียภาษีอากรหรือหลีกเลี่ยงอากรด้วย

(๗) ของนิยามคำว่า “ความผิดมูลฐาน” ในมาตรา ๓^๕ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งเป็นบทบัญญัติที่กำหนดให้ความผิดฐานลักลอบหนีศุลกากรตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากรเป็นความผิดมูลฐาน เพื่อให้คณะกรรมการธุรกรรมตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินมีอำนาจดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำซึ่งเป็นความผิดมูลฐาน นั้น หมายความว่าความผิดที่ได้กำหนดไว้ในหมวด ๔ ว่าด้วยการตรวจของและป้องกันลักลอบหนีศุลกากร แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช ๒๔๖๙ ซึ่งความในมาตรา ๒๗^๖ ของหมวด ๔ ดังกล่าวได้กำหนดลักษณะการกระทำต่าง ๆ ที่มีความผิดเกี่ยวกับการลักลอบหนีศุลกากรอันรวมถึงการหลีกเลี่ยงการเสียภาษีอากรหรือหลีกเลี่ยงอากรด้วย^๖ นอกจากนี้ กรณีไม่ปรากฏเหตุผลพิเศษอื่นใดมาสนับสนุนว่าบทบัญญัติตาม (๗) ของนิยามคำว่า “ความผิดมูลฐาน” ในมาตรา ๓ ดังกล่าวมีวัตถุประสงค์ที่จะบังคับเฉพาะการกระทำที่เป็นการลักลอบหนีศุลกากรโดยไม่รวมถึงการหลีกเลี่ยงการเสียภาษีอากรหรือหลีกเลี่ยงอากร

ดังนั้น ความผิดเกี่ยวกับการลักลอบหนีศุลกากรตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากรซึ่งเป็นความผิดมูลฐานตาม (๗) ของนิยามคำว่า “ความผิดมูลฐาน” ในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ จึงหมายความว่าความผิดเกี่ยวกับการหลีกเลี่ยงการเสียภาษีอากรหรือหลีกเลี่ยงอากรตามพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช ๒๔๖๙ ด้วย

(ศาสตราจารย์พิเศษ ชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศานต์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สิงหาคม ๒๕๔๕

^๕ โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑

^๖ โปรดดูเชิงอรรถที่ ๒

การตีความดังกล่าวสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของรัฐสภาตามนัยที่ปรากฏจากรายงานการประชุมคณะกรรมการการร่วมกันพิจารณาร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ครั้งที่ ๘ วันพฤหัสบดี ที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๒